

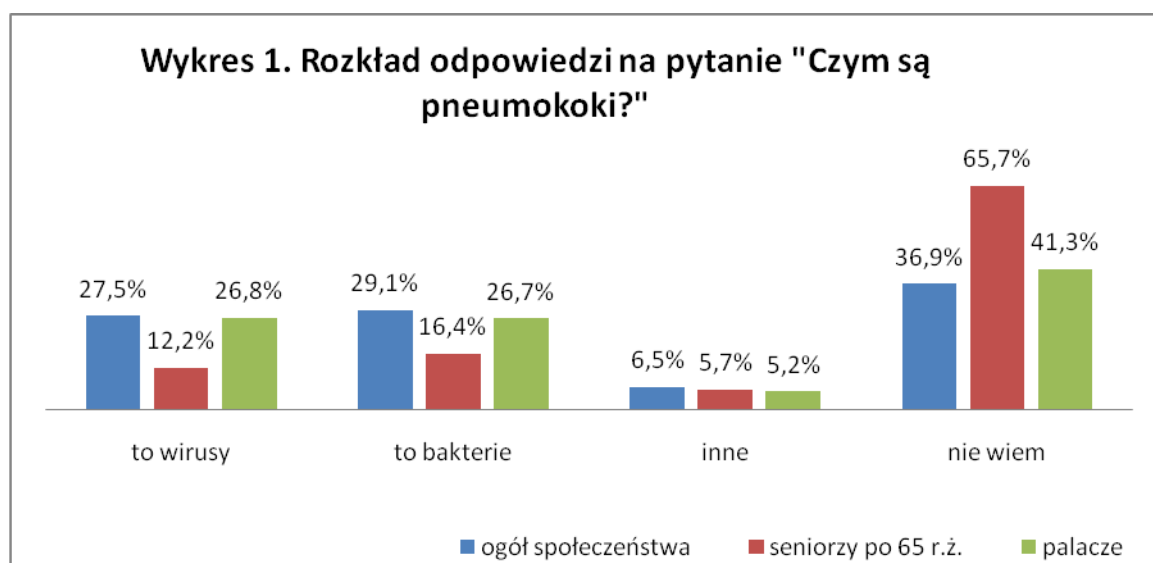
CZEGO POLACY NIE WIEDZĄ O PNEUMOKOKACH – WYNIKI BADANIA ŚWIADOMOŚCI PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD POLAKÓW*

Na zlecenie organizatorów kampanii „Pneumokoki u dorosłych - zaszczep zdrowe nawyki” w grudniu 2010 roku zostało zrealizowane badanie mające na celu określenie stanu wiedzy Polaków na temat pneumokoków, zagrożeń z nimi związanych oraz możliwych form zapobiegania. Badanie zostało zrealizowane na reprezentatywnej*, losowej próbie Polaków powyżej 15 r.ż. przez PBD DGA.

Wyniki badania są jednoznaczne i alarmujące: wiedza Polaków na temat pneumokoków jest bliska zeru. Jedyne skojarzenie badanych na ten temat wiąże się z chorobą niebezpieczną dla małych dzieci. Żadne inne grupy ludności takie jak: osoby starsze, przewlekle chore czy też palące tytoń nie są identyfikowane przez Polaków jako zagrożone zachorowaniem na infekcje wywoływane przez te bakterie. Podobnie bardzo niska jest wiedza społeczeństwa na temat chorób, jakie mogą wywoływać pneumokoki, a także możliwości profilaktyki zakażeń pneumokokowych.

Czym są pneumokoki i dlaczego mogą być niebezpieczne?

Ponad 70% Polaków posiada błędną wiedzę lub przyznaje, że nie wie, czym są pneumokoki. Pneumokoki kojarzą im się w równym stopniu z bakteriami co wirusami (29,1% vs. 27,5%). Niepokojący wydaje się fakt, że osoby będące w grupie ryzyka, a więc seniorzy po 65 r.ż. oraz palacze mają także bardzo niską wiedzę na temat pneumokoków (patrz: wykres 1).

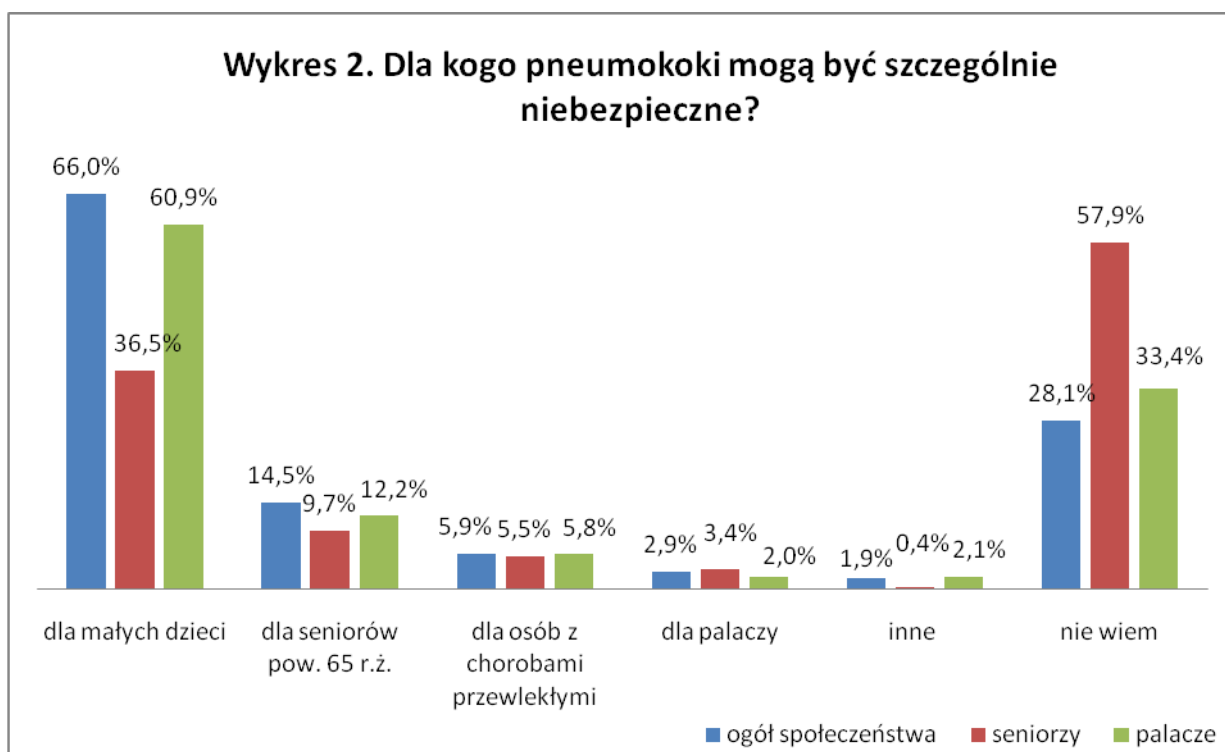
*badanie przeprowadził PBS DGA w dniach 03-05.12.2010 na reprezentatywnej, losowej próbie n=1053 Polaków w wieku 15 lat i więcej

Niski stan wiedzy Polaków odnosi się również do chorób wywołanych przez pneumokoki. Jedynie ok. 16% społeczeństwa wie o tym, że bakterie te mogą być przyczyną zapalenia płuc czy sepsy. Wśród seniorów poziom wiedzy jest niestety jeszcze niższy. Aż 75% z nich przyznało, że nie wie nic o chorobach, które wywołują pneumokoki.

Wyniki badania pokazały, że rodzice dzieci do lat pięciu są jedyną grupą, która posiada szerszą wiedzę na temat pneumokoków. Można założyć, że osoby te czerpią informacje na temat infekcji pneumokokowych od lekarzy pediatrów oraz z prowadzonych w ostatnim czasie kampanii edukacyjnych dotyczących zagrożenia pneumokokami u dzieci.

Kto jest szczególnie narażony na infekcje pneumokokowe?

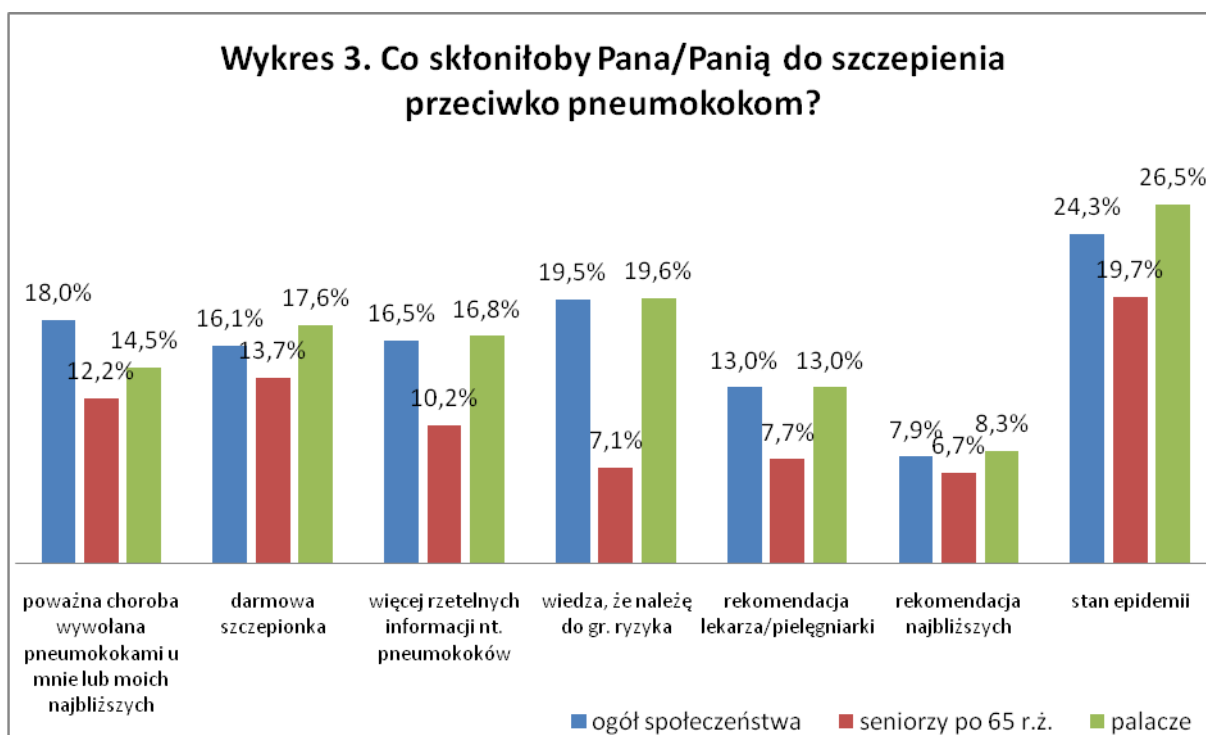
Polacy posiadają niepełną wiedzę na temat grup ryzyka narażonych na zakażenie pneumokokami. Są świadomi wyłącznie tego, że choroby pneumokokowe dotyczą małych dzieci (66% odpowiedzi), jednak nie wiedzą, że są jeszcze inne grupy ryzyka: zaledwie 14,5% ankietowanych wymieniło osoby starsze, 5,9% - osoby z chorobami przewlekłymi, a 2% ankietowanych – palaczy tytoniu.

O ile wiedza o pneumokokach nie jest niezbędna w przypadku osób spoza grup ryzyka, o tyle niski poziom świadomości wśród osób bezpośrednio zagrożonych pneumokokami, może budzić niepokój. Niestety stan wiedzy seniorów oraz palaczy jest bardzo niski, w przypadku seniorów – o wiele niższy niż ogółu społeczeństwa. Zaledwie 9,7% z nich zdaje sobie sprawę, że należy do grupy ryzyka. W przypadku palaczy wiedzę taką zgłosiło 2% badanych.

Jak się chronić przed pneumokokami?

Ogólnie dostępną, a przy tym najskuteczniejszą formą ochrony przeciwko pneumokokom jest szczepionka. Wiedza o dostępności tej formy profilaktyki jest raczej powszechna (ok. 85% badanych), jednak zaledwie 30,5% osób zdaje sobie sprawę, że szczepić mogą się nie tylko dzieci, ale i dorośli. Być może to między innymi z tak niskiej świadomości wynika fakt, że wśród badanych (a więc osób powyżej 15 r.ż.) zaledwie 3,3% poddało się w swoim życiu szczepieniu przeciwko pneumokokom. Wśród palaczy i seniorów odsetek ten był jeszcze niższy (odpowiednio 2,5% i 2,9%).

W sytuacji niskiej świadomości i wyszczepialności w społeczeństwie polskim pocieszający wydaje się fakt, że 44,3% badanych zapytanych, czy poddałoby się szczepieniu przeciwko pneumokokom, odpowiedziało pozytywnie. Dodatkowo, blisko 20% osób, które początkowo były przeciwnie szczepieniu, zmieniłoby zdanie wiedząc, że należą do grup ryzyka. Należy pamiętać, że są to jednak wyłącznie deklaracje badanych, które niekoniecznie muszą przełożyć się na działania.

Podsumowując wyniki badania przeprowadzonego przez PBS DGA, należy jeszcze raz podkreślić, że stan wiedzy Polaków na temat pneumokoków jest niewystarczający i należy prowadzić działania edukacyjne w celu zmiany sytuacji. Szczególnie istotne wydaje się podnoszenie świadomości osób będących w bezpośrednim zagrożeniu chorobami pneumokokowymi, a więc seniorów, przewlekle chorych i osób palących papierosy, ponieważ w bardzo wielu kwestiach ich stan wiedzy jest jeszcze niższy niż ogółu społeczeństwa.